

L E G E
despre semințe

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și sfera de aplicare a prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor.

(2) Prezenta lege nu se extinde asupra producerii semințelor în gospodăriile individuale în scopul utilizării acestora pentru consum personal, cu condiția ca semințele să nu fie expuse comercializării.

(3) În sensul prezentei legi, termenul „sămînță” include și materialul săditor.

Articolul 2. Noțiuni principale și categorii de semințe

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

ameliorator – persoană juridică sau fizică care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un soi;

buletin de analiză – document eliberat de un laborator autorizat/acreditat, care adevărește calitatea semințelor testate prin metode standardizate;

calități de soi ale semințelor – totalitate a indicilor biologici ce caracterizează apartenența semințelor la un anumit soi;

calități ale valorii culturale a semințelor – totalitate a indicilor de calitate a semințelor ce caracterizează pretabilitatea lor;

Catalog al soiurilor de plante – catalog în care sînt înscrise soiurile de plante admise pentru producere și comercializare în Republica Moldova;

certificat de calitate – document ce confirmă calitatea semințelor, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

certificat de calitate la import – document ce confirmă corespunderea calității semințelor importate cu cerințele și normele de calitate, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

comercializare – vânzare, deținere pentru vânzare, ofertă de vânzare și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de semințe către o terță parte în vederea unei utilizări comerciale;

condiționare a semințelor – operațiune prin care semințele se aduc la anumite norme de umiditate, puritate și calitate;

contract de multiplicare – contract de producere a semințelor încheiat, în condițiile legii, între amelioratorul soiului sau reprezentantul acestuia și un agent economic;

control semincer – totalitate a măsurilor și acțiunilor legate de monitorizarea și supravegherea procesului de producere a semințelor, precum și de prelucrarea, certificarea și comercializarea acestora;

declarație de multiplicare – declarație a agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor, adresată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în vederea admiterii culturii destinate multiplicării pentru inspecția în câmp;

lot de semințe – cantitate de semințe de un soi, omogene prin origine, ale căror calități sînt confirmate printr-un certificat de calitate;

material săditor – material obținut în urma înmulțirii generative sau vegetative, care include semințe, sîmburi și bulbi utilizați ca material biologic de reproducție a plantelor, precum și părți de plantă sau plante întregi cu rădăcini folosite ca material pentru plantare;

menținător – persoană fizică sau juridică indicată în Catalogul soiurilor de plante ca responsabilă pentru menținerea unui soi cu caracteristicile avute la data înscrierii în acest catalog. Menținătorul poate fi amelioratorul soiului sau persoana căreia amelioratorul i-a transmis dreptul de menținere a soiului printr-o tranzacție legală;

plantă – culturi agricole (cereale, leguminoase, plante oleaginoase, tehnice și furajere) și horticole (legume, pomi și arbuști fructiferi, vița-de-vie, plante ornamentale, aromatice și medicinale);

prelucrare a semințelor – activitate ce cuprinde cel puțin una dintre următoarele operațiuni: condiționarea, incluzând precurățarea, uscarea, curățarea, sortarea, fasonarea, tratarea, după caz, formarea loturilor, ambalarea, etichetarea, precum și operațiuni auxiliare cum sînt depozitarea, păstrarea și transportarea semințelor;

producere a semințelor – activitate ce asigură multiplicarea semințelor de soiuri înregistrate, menținerea calităților de soi, biologice și productive;

Registru al agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor – registru în care sînt înscrși agenții economici, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, care activează în domeniul producerii și/sau prelucrării, și/sau comercializării semințelor;

semințe – organe vegetative și generative ale plantelor de cultură folosite pentru producere sau multiplicare;

soi (hibrid, linie, clonă) – grup de plante aparținînd unui singur taxon botanic de cel mai jos rang cunoscut, care poate fi definit prin expresia caracterelor ce rezultă dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri, distinct de orice alt grup de plante prin expresia a cel puțin unuia dintre caractere, considerat ca entitate, avîndu-se în vedere proprietatea acestuia de a fi reprodus fără modificare. Expresia caracterelor la materialul soiului de același tip poate fi variabilă sau invariabilă, gradul de variabilitate fiind determinat de genotip sau de combinația de genotipuri.

(2) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele categorii de semințe:

1) *semințe ale amelioratorului* – semințe obținute și multiplicare de ameliorator, care corespund descrierii oficiale după distinctivitate, uniformitate și stabilitate și care constituie sursa inițială a producerii semințelor de categoria biologică prebază;

2) *semințe prebază* – semințe provenite în urma înmulțirii semințelor amelioratorului sub supravegherea directă a acestuia sau a menținătorului;

3) *semințe bază* – semințe produse de menținător sau sub responsabilitatea directă a acestuia, care:

- a) au fost produse din semințe prebază;
- b) sînt destinate producerii semințelor de categorie certificate;
- c) satisfac cerințele prevăzute de reglementările privind puritatea varietală, germinația etc., specificate pentru semințele bază;

4) *semințe de categorie certificate* – semințe care:

a) în cazul hibrizilor, sînt produse din forme parentale pe loturi de hibridare și provin de la forma maternă cu încrucișări controlate;

b) în cazul soiurilor, sînt produse din semințele bază sau semințele de categorie certificate (reproducerile I–III) și corespund cerințelor în privința purității biologice, a calității germinative etc., specificate pentru semințele de categoria certificate;

5) *semințe comerciale* – semințe care:

- a) au identitate ca specie;
- b) corespund condițiilor de calitate a semințelor comerciale;
- c) corespund, în urma unei examinări, condițiilor de valoare varietală;

6) *semințe de categorie standard* – semințe de culturi legumicole, care:

- a) au suficientă identitate și puritate varietală;
- b) sînt destinate realizării producției de consum;
- c) corespund condițiilor de calitate a semințelor;
- d) sînt supuse verificării la etapa postcontrol și corespund identității și purității varietale.

Articolul 3. Fondul genetic de culturi agricole

(1) În scopul păstrării semințelor amelioratorului și a semințelor prebază, precum și al obținerii de noi soiuri și hibrizi de plante, instituțiile publice din domeniul ameliorării soiurilor de plante creează și gestionează fondul genetic de culturi agricole: de cîmp, legumicole, pomicole, nucifere, bacifere și vița-de-vie.

(2) Activitățile de creare, menținere, dezvoltare și gestionare a fondului genetic de culturi agricole sînt reglementate prin regulament aprobat de Guvern și se finanțează din contul mijloacelor bugetului de stat alocate în acest scop Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Capitolul II

ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ÎN DOMENIUL PRODUCERII, PRELUCRĂRII ȘI PLASĂRII PE PIAȚĂ A SEMINȚELOR

Articolul 4. Atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are următoarele atribuții:

- 1) elaborează și promovează politica de stat în domeniul producerii, prelucrării și plasării pe piață a semințelor;
- 2) elaborează recomandări privind tematica cercetărilor științifice pentru crearea și ameliorarea de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante;
- 3) propune Guvernului spre aprobare zonele speciale pentru producerea semințelor;
- 4) asigură:
 - a) protejarea producătorilor agricoli împotriva riscului de utilizare de semințe sau de soiuri necorespunzătoare valorii biologice și indicatorilor de calitate;
 - b) colaborarea economică și științifică cu organizațiile internaționale și cu structurile similare din alte state în domeniul producerii, prelucrării, controlului semincer și comercializării semințelor în conformitate cu convențiile și acordurile internaționale;
 - c) cadrul organizatoric și măsurile în vederea respectării cadrului juridic privind producerea, prelucrarea, plasarea pe piață a semințelor;
 - d) atragerea investițiilor străine pentru domeniul semincer;
 - e) măsurile necesare pentru remedierea deficitului de semințe pe piața internă.

Articolul 5. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor

(1) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este o autoritate administrativă, subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, și dispune de subdiviziuni teritoriale.

(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor:

- a) colaborează pe probleme semincere cu autoritățile centrale și locale, cu instituțiile de cercetări științifice, instituțiile de învățământ, cu persoane juridice de drept public sau privat, precum și, după caz, cu persoane fizice;
- b) implementează politicile de stat în domeniul producerii, prelucrării, controlului calității și comercializării semințelor;

c) efectuează, în scop de certificare a semințelor, inspecții în câmp pentru a stabili corespunderea identității soiului purității biologice, valorii culturale, stării fitosanitare;

d) colaborează cu organizațiile și asociațiile profesionale din domeniul semințelor și cu agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor;

e) propune actualizarea normelor ce stabilesc noi metode de determinare a calității semințelor, precum și modernizarea aparatelor și a utilajului utilizat la controlul calității semințelor;

f) efectuează schimbul de informație tehnico-științifică și de documentație privind controlul calității semințelor cu autoritățile similare din alte țări;

g) participă la elaborarea actelor normative în domeniul producerii, prelucrării și comercializării semințelor;

h) elaborează sau actualizează ghiduri de inspecție în câmp și de certificare a semințelor;

i) ține Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;

j) efectuează înregistrarea sau sistarea înregistrării agenților economici în condițiile prezentei legi;

k) eliberează certificate de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;

l) asigură, în limita mijloacelor alocate, finanțarea lucrărilor pentru exercitarea în teritoriu a controlului asupra sectoarelor semincere și a pepinierelor viticole și pomicole;

m) acordă asistență opțional și fără plată în instruirea profesională a agenților economici în domeniul producerii și prelucrării semințelor;

n) aprobă:

- sectoarele semincere și de hibridare a culturilor agricole;
- plantațiile-mamă viticole, pomicole, de arbuști fructiferi și căpșuni;
- lista inspectorilor responsabili pentru inspectarea sectoarelor semincere și de hibridare a culturilor agricole, precum și pentru recunoașterea purității de soi în pepinierele viticole și pomicole.

Capitolul III

TESTAREA ȘI ÎNREGISTRAREA SOIURILOR DE PLANTE

Articolul 6. Testarea și înregistrarea soiurilor de plante

(1) Testarea și înregistrarea soiurilor de plante se efectuează de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante (în continuare – *Comisie de Stat*) conform metodologiilor și standardelor naționale și internaționale. Comisia

de Stat testează valoarea culturală și de utilizare a soiurilor de plante autohtone și din străinătate și criteriile lor de distinctivitate, uniformitate și stabilitate în cazul în care se solicită înregistrarea acestor soiuri în Catalogul soiurilor de plante (în continuare – *Catalogul soiurilor*) și/sau în cazul acordării brevetului pentru acestea.

(2) Comisia de Stat, ca organ de expertiză, la solicitare, în baza rezultatelor expertizei tehnice, întocmește un raport de examinare tehnică pe care îl transmite Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală și care servește drept temei de acordare a brevetului pentru soi de plantă. Acordarea brevetului de către Agenția nominalizată, în conformitate cu prevederile Legii nr. 39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante, asigură protecția juridică a soiului pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Testarea soiurilor, de orice gen și specie de plante, se efectuează în cadrul centrelor de testare amplasate în diferite zone agroclimaterice ale Republicii Moldova, care formează rețeaua de testare a soiurilor, și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol.

(4) Documentația de înregistrare a unui soi este disponibilă pentru utilizare personală exclusiv în scopuri prevăzute de legislație de către orice persoană, cu excepția cazului în care informația este declarată de către autor confidențială.

Articolul 7. Radierea soiurilor de plante din Catalogul soiurilor

(1) Soiurile de plante se radiază din Catalogul soiurilor în următoarele cazuri:

a) dacă la depunerea cererii pentru înregistrarea soiului sau în timpul examinării acesteia au fost furnizate date false în a căror bază a fost înregistrat soiul. Semințele soiurilor în cauză (dacă acestea nu au fost comercializate) vor fi retrase imediat de pe piață, iar persoanele vinovate vor purta răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional;

b) dacă soiurile înregistrate anterior și-au pierdut valoarea culturală și de utilizare și nu au fost retestate;

c) la propunerea amelioratorului sau a menținătorului.

(2) Semințele soiurilor menționate la alin. (1) lit. b) și c), radiate din Catalogul soiurilor, se mențin în circuitul comercial până la epuizarea stocurilor, dar nu mai mult de 2 ani.

Capitolul IV

PRODUCEREA, PRELUCRAREA, COMERCIALIZAREA ȘI UTILIZAREA SEMINTELOR

Articolul 8. Sistemul de producere a semințelor

(1) Sistemul de producere a semințelor reprezintă un complex de măsuri științifice, organizatorice și agrotehnice ce stabilesc interdependența funcțională dintre agenții economici înregistrați care activează în producerea semințelor de toate categoriile biologice și instituțiile responsabile din domeniu.

(2) Sistemul de producere a semințelor se elaborează de către instituțiile științifice ramurale de comun acord cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

(3) Amelioratorii sau menținătorii soiurilor pun la dispoziția agenților economici înregistrați, care multiplică aceste soiuri, tehnologii specifice de producere a semințelor pe bază de contract, încheie cu aceștia acorduri de multiplicare pentru soiurile protejate prin brevet și asigură descrierea caracterelor morfologice în conformitate cu prevederile Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante (UPOV).

(4) Pentru a produce semințe în vederea plasării lor pe piață, agenții economici trebuie să fie înscrși în Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor (în continuare – *Registru*).

(5) Agenții economici înregistrați trebuie să respecte tehnologiile de producere, prelucrare și plasare pe piață a semințelor, prevederile legale privind protecția soiurilor de plante protejate prin brevet și poartă răspundere de calitatea semințelor.

(6) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice prebază și bază revine amelioratorului și menținătorului.

(7) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice bază, certificat, standard și comercial revine agenților economici înregistrați.

(8) Producătorii agricoli trebuie să respecte distanțele de izolare față de sectoarele semincere (pepiniere) în baza unui acord în scris între părți.

(9) Producătorii de semințe trebuie să țină Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor (conform modelului din anexa nr. 1) în scop de asigurare a trasabilității acestora.

(10) Producerea semințelor modificate genetic urmează a fi autorizată în conformitate cu prevederile Legii nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Articolul 9. Prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor

(1) Condiționarea, calibrarea, ambalarea, depozitarea și păstrarea semințelor se realizează de către producătorii de semințe și/sau de către agenții economici specializați în prelucrarea semințelor.

(2) Sînt admise pentru comercializare și utilizare în scop de înființare a plantațiilor de producție-marfă doar semințele de soiuri înregistrate în Catalogul soiurilor.

(3) Nu se admite comercializarea și utilizarea semințelor în scopuri de înființare a plantațiilor de producție-marfă a căror calitate nu a fost certificată în conformitate cu prevederile art. 19.

(4) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor este responsabil de calitatea semințelor plasate pe piață.

(5) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are dreptul să împuternicească distribuitori pentru comercializarea semințelor cu amănuntul în numele său, în ambalaje mici sau la bucată în ambalaj individual. Distribuitorii împuterniciți nu sînt supuși înregistrării.

(6) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are următoarele obligații:

a) să emită o împuternicire anuală sau pe anumite perioade pentru fiecare distribuitor care comercializează semințe în numele său pentru a fi prezentată la cererea autorităților;

b) să oblige distribuitorii împuterniciți conform prevederilor de la lit. a) să țină evidența cantităților de semințe primite și vîndute;

c) să dețină date despre distribuitorii împuterniciți, cuprinzînd numele, adresa, locul de comercializare a producției și sortimentul acestora pentru a le pune la dispoziția Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și a subdiviziunilor teritoriale ale acesteia.

(7) Normele și cerințele privind prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor sînt elaborate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și aprobate de Guvern.

(8) Nu fac obiectul comercializării:

a) semințele furnizate organismelor oficiale de testare și inspecție;
b) semințele furnizate prestatorilor de servicii în vederea transformării sau condiționării dacă prestatorul de servicii nu obține dreptul asupra semințelor furnizate astfel;

c) semințele brute furnizate, cu anumite condiții, prestatorilor de servicii în vederea producerii unor materii prime agricole destinate unor scopuri industriale sau semințele înmulțite în scopuri de procesare dacă prestatorul de servicii nu obține dreptul asupra semințelor furnizate sau asupra recoltei.

(9) Plasarea pe piață a semințelor modificate genetic este permisă după autorizarea în modul stabilit de Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Articolul 10. Ambalarea și etichetarea semințelor

(1) Semințele se plasează pe piață în ambalaje închise și etichetate, iar mențiunile înscrise pe etichetă trebuie să reflecte și să ateste identitatea și calitatea acestora, inclusiv starea fitosanitară.

(2) Semințele tratate chimic sau biologic se introduc în circuitul comercial numai în ambalaje pe care trebuie să fie imprimată o inscripție de avertizare despre tratamentul respectiv.

(3) Semințele nu pot circula pe piața internă decît în ambalaje și cu etichete originale. Reambalarea și reetichetarea sînt permise numai agenților economici înregistrați, sub supravegherea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

(4) În cazul în care semințele sînt modificate genetic, pe etichetă trebuie să fie imprimată următoarea informație: „Produsul conține organisme modificate genetic”.

Articolul 11. Importul semințelor

(1) Sînt admise la import numai semințele soiurilor de plante înscrise în Catalogul soiurilor.

(2) Importul semințelor în scop de multiplicare poate fi efectuat de către agenții economici înregistrați în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) Importul semințelor de către agenții economici neînregistrați se efectuează pentru necesități proprii de plantare, fără drept de multiplicare sau de comercializare pe piața internă.

(4) Sînt admise la import semințele soiurilor de plante neînscrie în Catalogul soiurilor, cu avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare eliberat în termen de 10 zile lucrătoare, dacă ele sînt destinate:

a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior de profil agricol;

b) testărilor oficiale efectuate de Comisia de Stat;

c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al Uniunii Europene;

d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi);

e) reproducerii pentru export. Lista unor astfel de semințe se aprobă de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Semințele reproduse se reexportă integral atît ca semințe, cît și ca produse derivate.

(5) Pentru a obține avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare prevăzut la alin. (4) se prezintă următoarele documente:

a) contractul de livrare la import, cu specificarea fiecărui lot de semințe;

b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator.

(6) Agenții economici efectuează importul semințelor în temeiul următoarelor documente:

a) permisul de carantină fitosanitară la importul semințelor, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator;

c) certificatul de calitate la importul semințelor (blanchetă de culoare verde) și la importul materialului săditor (blanchetă de culoare albă), eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(7) După importul semințelor în baza certificatului de calitate la import, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează controlul și certificarea loturilor de semințe și eliberează agentului economic certificatul de calitate pentru semințe sau buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern.

(8) Semințele se comercializează în limita termenului indicat în certificatul de calitate eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În cazul

expirării termenului indicat, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou document ce autentifică calitatea acestora.

(9) Se interzice solicitarea altor documente permissive în cazul în care semințele sînt însoțite de certificatul de calitate și de permisul de carantină fitosanitară, eliberate de autoritățile naționale în domeniu.

(10) Importul semințelor modificate genetic este permis numai după autorizarea importului în conformitate cu Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Articolul 12. Exportul și reexportul semințelor

(1) Exportul și reexportul semințelor se admit numai după certificarea loturilor de semințe.

(2) Agenții economici efectuează exportul semințelor în baza următoarelor documente:

a) certificatul fitosanitar de model internațional pentru semințe la export, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) certificatul de calitate la exportul semințelor (blanchetă de culoare oranj) și la exportul materialului săditor (blanchetă de culoare albă), eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

c) contractul de export cu specificarea fiecărui lot de semințe și raportul de încercări al unui laborator acreditat, în a căror bază se eliberează certificatele indicate la lit. a) și b).

(3) Eliberarea certificatului de calitate la exportul materialului de înmulțire și al celui săditor se efectuează în baza certificatului de valoare biologică, eliberat producătorului de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(4) Se interzice solicitarea altor documente permissive în cazul în care semințele sînt însoțite de certificatul fitosanitar și de cel de calitate.

(5) Exportul semințelor modificate genetic este permis numai după autorizarea exportului în conformitate cu Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA AGENȚILOR ECONOMICI

Articolul 13. Condițiile de înregistrare a agenților economici

(1) Producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor se realizează de către agenții economici înregistrați de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în Registru, cu condiția respectării următoarelor cerințe:

1) pentru producerea semințelor:

a) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole:

– pentru culturile de câmp – cel puțin 300 ha;

– pentru culturile legumicole, bostănoase și de cartof în sol deschis – cel puțin 30 ha, iar pentru producerea formelor parentale în spații protejate – cel puțin 180 m²;

b) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole cu suprafața de peste 0,5 ha pentru înființarea pepinierelor (înființarea se admite numai în baza proiectelor elaborate de instituțiile specializate);

c) să dispună de bază biologică pentru multiplicare (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi, arbuști fructiferi etc.) sau de contract privind producerea semințelor încheiat cu amelioratorul sau cu menținătorul;

d) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de spații de depozitare și de prelucrare dotate cu utilaj și echipament pentru menținerea calității semințelor;

e) să respecte asolamentele și normele privind producerea, condiționarea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor;

2) pentru prelucrarea semințelor, să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de:

a) spații de depozitare, păstrare și condiționare;

b) utilaje de condiționare, uscare, tratare, ambalare, cântărire și etichetare;

c) mijloace de transport, după caz;

3) pentru comercializarea semințelor:

a) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de spații de depozitare și de comercializare dotate cu utilaje și echipament pentru menținerea calității semințelor;

b) să respecte normele privind calitatea semințelor.

(2) Pentru a obține înscrierea în Registru, agenții economici depun la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor următoarele documente:

a) cererea privind înregistrarea, cu indicarea activității respective (producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor);

b) copia de pe actul de înregistrare a întreprinderii;

- c) copia de pe titlul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea înregistrată;
- d) copia de pe documentul ce confirmă deținerea, în proprietate sau în folosință, a terenului agricol (pentru producere);
- e) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea semințelor sau contractul de producere a semințelor, încheiat cu amelioratorul sau cu menținătorul.

Articolul 14. Procedura de înregistrare a agenților economici

(1) Cererea tipizată privind înregistrarea, prezentată în anexa nr. 2 la prezenta lege, se pune la dispoziția solicitanților de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(2) Solicitantul prezintă cererea completată și documentele anexate prevăzute la art. 13 alin. (2) Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Inspectorul responsabil din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor verifică autenticitatea documentației prezentate și, în cazul în care nu au fost prezentate toate documentele indicate, setul de documente se respinge în momentul de depunere a cererii.

(3) Inspectorul teritorial în a cărui rază de activitate se află agentul economic, în termen de 5 zile lucrătoare de la depunerea cererii, în urma vizitei la fața locului, întocmește un proces-verbal în care propune, după caz, înregistrarea sau refuză înregistrarea agentului economic.

(4) Refuzul de înregistrare va fi motivat, indicându-se în procesul-verbal condițiile de înregistrare referitoare la domeniul de activitate solicitat pe care agentul economic nu le îndeplinește.

(5) În cazul în care sînt întrunite toate condițiile stabilite pentru înregistrare, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează solicitantului certificatul de înregistrare, conform modelului din anexa nr. 3.

(6) În cazul în care solicitantul nu întrunește condițiile prevăzute la art. 13, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor refuză înregistrarea, iar solicitantul are dreptul să depună o nouă cerere atunci cînd consideră că întrunește condițiile necesare.

(7) Certificatul de înregistrare se eliberează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor pentru o perioadă de 5 ani.

(8) Certificatul de înregistrare va avea număr de ordine, ce devine și număr de cod unic înscris pe certificatul eliberat agentului economic pentru activitatea desfășurată.

(9) În cazul în care agentul economic a pierdut certificatul de înregistrare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează duplicatul acestuia. Pentru eliberarea duplicatului certificatului de înregistrare solicitantul depune cererea de eliberare a duplicatului și copia de pe avizul publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova privind pierderea certificatului de înregistrare.

(10) Duplicatul certificatului de înregistrare se eliberează solicitantului în termen de 7 zile lucrătoare din ziua depunerii cererii privind eliberarea acestuia, fără a sista activitatea agentului economic înregistrat.

(11) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor asigură arhivarea documentației în al cărei temei a fost eliberat certificatul de înregistrare sau a fost sistată înregistrarea.

(12) Certificatele de înregistrare se eliberează agenților economici gratis, iar cheltuielile de editare sînt suportate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(13) Lista agenților economici înscriși în Registru se plasează pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și pe cea a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 15. Modul de ținere a Registrului

(1) Registrul, conform modelului din anexa nr. 4, este ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor atît în formă manuală (pe suport de hîrtie), cît și în formă electronică. Ținerea manuală a Registrului este obligatorie și în cazul Ținerii electronice a acestuia. În cazul în care datele din Registrul ținut și în formă manuală și în formă electronică nu corespund, se consideră autentice datele din Registrul ținut în formă manuală.

(2) Ținerea Registrului se efectuează în corespundere cu Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre.

(3) Registrul se completează în limba de stat.

(4) Filele Registrului sînt șnuruite, numerotate și vizate prin semnătura conducătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Numărul filelor

se indică pe ultima pagină. Se interzice înlocuirea filelor din Registru, extragerea lor și alipirea unor file noi.

(5) În Registru, datele se înscriu în ordine cronologică. Spațiile libere dintre rîndurile de pe filele Registrului se marchează pentru a se elimina posibilitatea introducerii altor înscrieri.

(6) Înscrierile în Registru se vor efectua atît cu cifre, cît și cu litere, citeț și clar, fără prescurtări, pentru a se evita interpretarea diversă. Înscrierile se efectuează astfel încît să se elimine posibilitatea ștergerii (radierii, distrugerii) lor prin metode mecanice.

Articolul 16. Modul de introducere a modificărilor în Registru

(1) Agentul economic este obligat ca, în termen de 7 zile lucrătoare de la data modificării datelor înscrise anterior în Registru, să depună la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cererea de introducere a modificărilor în Registru și documentele ce confirmă modificarea datelor.

(2) În cazul în care Registrul nu dispune de suprafață suficientă pentru introducerea modificărilor, acestea pot fi efectuate separat pe o foaie de hîrtie, care se fixează în dreptul înscrierii respective, aplicîndu-se viza persoanei împuternicite, cu indicarea datei introducerii modificării respective. O parte a vizei persoanei împuternicite trebuie să se extindă pe foaia fixată.

(3) Modificările datelor intră în vigoare la data consemnării lor în Registru.

(4) Introducerea modificărilor consemnate în Registru nu atrage modificarea numărului de înregistrare a agentului economic. Introducerea modificărilor în Registru se efectuează la dispoziția conducătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, cu eliberarea concomitentă a acesteia agentului economic.

(5) Persoana împuternicită a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor este obligată să informeze, în termen de 3 zile calendaristice de la data consemnării modificărilor în Registru, subdiviziunea teritorială corespunzătoare și agentul economic despre introducerea modificărilor, indicînd:

- a) numărul de înregistrare a agentului economic;
- b) datele care au fost modificate;
- c) data consemnării modificărilor.

Articolul 17. Sistarea înregistrării

(1) În cazul în care agentul economic înregistrat nu întrunește condițiile privind activitatea indicată în certificatul de înregistrare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sistează înregistrarea acestuia.

(2) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează în conformitate cu prezenta lege, în baza procesului-verbal întocmit de inspector.

(3) Sistarea înregistrării agentului economic va fi precedată, după caz, de transmiterea unui avertisment în formă scrisă agentului economic, în care se vor indica condițiile de înregistrare pe care acesta nu le întrunește. Pentru înlăturarea neconformităților, agentului economic înregistrat i se acordă un termen de 20 de zile calendaristice din momentul de transmitere a avertismentului, iar în cazul neînlăturării acestora, înregistrarea se sistează.

(4) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează cu adresarea ulterioară în instanța de judecată din partea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, conform art. 17 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(5) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor sînt:

- a) reducerea suprafețelor de terenuri agricole, stabilite de prezenta lege;
- b) lipsa bazei biologice destinate multiplicării (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi vegetativi, arbuști fructiferi);
- c) încălcarea cerințelor de producere a semințelor;
- d) lipsa documentelor necesare referitoare la sectoarele semincere (pepiniere), la proveniența materialului semincer, precum și nerespectarea procedurii de completare și de ținere a acestora.

(6) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru prelucrarea semințelor sînt:

- a) lipsa spațiilor de depozitare și de condiționare;
- b) lipsa utilajelor de condiționare, uscare, tratare și a echipamentelor necesare în activitatea de prelucrare;
- c) lipsa documentelor ce confirmă procedura de prelucrare a materialului semincer.

(7) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru comercializarea semințelor sînt:

- a) introducerea în circuitul comercial a semințelor fără certificat de calitate;
- b) lipsa spațiilor de depozitare și de comercializare.

(8) După înlăturarea neconformităților ce au stat la baza sistării înregistrării, agentul economic poate cere anularea sistării.

Articolul 18. Răspunderea pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi

În cazul încălcării prevederilor prezentei legi, agenții economici și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

Capitolul VI

CONTROLUL DE STAT ASUPRA CALITĂȚII SEMINTELOR

Articolul 19. Controlul semincer și certificarea semințelor

(1) Controlul semincer, eliberarea certificatelor și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează următoarele certificate:

- a) certificatul de calitate la exportul semințelor;
- b) certificatul de calitate la importul semințelor;
- c) certificatul de calitate/buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern;
- d) certificatul de valoare biologică;
- e) certificatul pentru materialul de înmulțire și pentru materialul săditor viticol, pomicol și bacifer.

Termenul de eliberare a certificatului este de o zi lucrătoare din data depunerii cererii, cu excepția certificatului prevăzut la lit. c) care se eliberează în termen de la 7 până la 21 de zile lucrătoare, în funcție de specia testată.

(3) Determinarea calității semințelor se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, la solicitarea agentului economic, la prezentarea de către acesta:

- a) a probei de laborator prelevate de inspectorul de stat în conformitate cu cerințele naționale sau internaționale;
- b) a procesului-verbal de prelevare a probelor, întocmit de inspectorul de stat și semnat de ambele părți;
- c) a documentului de inspecție în câmp sau a certificatului de calitate eliberat anterior;
- d) a documentelor ce adevăresc proveniența semințelor importate.

(4) Sînt supuse controlului semincer și certificării în condițiile prezentei legi următoarele categorii de semințe:

- a) semințe prebază;
- b) semințe bază;
- c) semințe certificate;
- d) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere.

Articolul 20. Împuternicirile inspectorului de stat
pentru control semincer

(1) Controlul sectoarelor semincere (inspecția în câmp) se efectuează de către inspectorii de stat ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, nominalizați anual prin ordinul directorului Agenției, în baza declarațiilor de multiplicare prezentate Agenției.

(2) Inspectorul de stat, în limitele competenței sale, este împuternicit:

- a) să efectueze controlul sectoarelor semincere (pepinierelor), semințelor, să declaseze și să rebuteze sectoarele semincere și de producere a materialului săditor în caz de încălcare a tehnologiei de producere a semințelor și a materialului săditor;
- b) să aibă acces liber pe sectoarele semincere (pepiniere), în depozitele de păstrare a semințelor, în unitățile de comercializare a acestora, la liniile tehnologice de prelucrare, ambalare și etichetare;
- c) să solicite agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor informațiile și documentele respective despre sectoarele semincere (pepinierile), precum și despre cantitatea, calitatea semințelor, pentru a asigura trasabilitatea acestora.

(3) Procedurile de control prevăzute la alin. (2) vor fi exercitate în conformitate cu prevederile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 21. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va asigura revizuirea și anularea de către ministere și de către alte autorități administrative centrale a actelor normative ce contravin prezentei legi;
- c) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Licențele de activitate eliberate până la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile până la expirarea termenului de valabilitate.

Articolul 22. Abrogarea unor acte legislative

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1–4, art. 6);

art. II din Legea nr. 1333-XIV din 27 octombrie 2000 pentru modificarea Legii nukului și Legii despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 149–151, art. 1110);

art. XXII din Legea nr. 333-XV din 24 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 200–203, art. 773);

Legea nr. 297-XVI din 17 noiembrie 2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 172–175, art. 841);

art. XXXII din Legea nr. 280-XVI din 14 decembrie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 94–96, art. 349);

art. VII din Legea nr. 187-XVI din 10 iulie 2008 pentru modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 138–139, art. 567);

art. VII din Legea nr. 226-XVI din 30 octombrie 2008 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 204–205, art. 750);

art. V din Legea nr. 9-XVI din 3 februarie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 55–56, art. 157);

art. XXII din Legea nr. 131-XVIII din 23 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23–24, art. 35);

art. II din Legea nr. 85 din 13 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 120–125, art. 392).

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

LILIANA PALIHOVICI

**Chișinău, 5 aprilie 2013.
Nr. 68.**

Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor

Agentul economic _____

Adresa _____

Nr. de tel./fax _____, nr. de tel. mobil _____, e-mail _____

Genul de activitate prestat _____

Nr. crt.	Specia/ soiul de semințe (de producție proprie sau din import)	Cate- goria biolo- gică a semin- țelor	Numele și adresa agentului economic de la care au fost procurate semințele	Numărul și data documen- tului de intrare a semințelor	Numărul și data documen- tului ce confirmă calitatea semințelor	Canti- tatea de semințe intrată	Denumi- rea și adresa agentului economic căruia i s-au livrat semințele, numărul și data livrării	Canti- tatea de semințe livrată	Locul de depozi- tare a stocului
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

***Agencia Națională pentru
Siguranța Alimentelor***

Cerere

privind înregistrarea pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau
comercializarea semințelor a _____
(denumirea agentului economic care solicită înregistrarea)

cu sediul în _____, str. _____ nr. _____, cod poștal _____
(raionul, localitatea)

Nr. de tel./fax _____, nr. de tel. mobil _____, e-mail _____
IDNO și codul fiscal al întreprinderii _____

la următoarele specii sau grupe de specii _____

La prezenta cerere se anexează următoarele documente:

- 1) copia de pe actul de înregistrare a întreprinderii;
- 2) copia de pe actul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea înregistrată;
- 3) copia de pe documentul ce confirmă deținerea, cu drept de posesie și/sau de folosință, a terenului agricol (pentru producere);
- 4) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea semințelor sau contractul de producere a semințelor, încheiat cu amelioratorul sau menținătorul.

(data)

(numele, prenumele, semnătura)

L.Ș.

Seria _____ nr. _____

Certificat

de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea,
și/sau comercializarea semințelor

(nr. de înregistrare) (data de înregistrare)

(denumirea completă a agentului economic înregistrat)

Sediul _____
(codul poștal, strada, nr. edificiului, satul, orașul, municipiul)

Raionul _____

Codul fiscal _____

Genul de activitate pentru care s-a eliberat certificatul _____

Data eliberării _____ 20____

Valabil pînă la _____ 20____

***Agenția Națională pentru
Siguranța Alimentelor***

(numele, prenumele)

(semnătura)

L.Ș.

Unitatea _____
(denumirea instituției)

Registrul

agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea,
și/sau comercializarea semințelor

Nr. crt.	Data de înregistrare	Denumirea întreprinderii	Seria și numărul certificatului de înregistrare	Genul de activitate	Data de modificare
1	2	3	4	5	6